

Wat zijn de plannen voor het departement Cultuur in 2016?

Bruno Vermeeren, VVBAD

Een beleidsbrief van een minister is tegelijkertijd een terugblik op de realisaties van het voorbije jaar en een vooruitblik naar het volgende. De grote beleidslijnen zijn al vastgelegd in de beleidsnota die hij bij het aantreden van de regering voorlegt aan het Vlaams parlement. Weinig verrassingen dan ook in de beleidsbrief van minister Gatz, al worden enkele nieuwe initiatieven aangekondigd en is er hier en daar blijk van voortschrijdend inzicht.

Een geïntegreerd letterenbeleid is de eerste klemtoon die minister Gatz naar voren schuift in zijn beleidsbrief. Het Vlaams Fonds voor de Letteren krijgt hier een prominente rol en het Boekenoverleg blijft "het belangrijkste orgaan waarbinnen de spelers in het veld elkaar ontmoeten". Over de gereglementeerde boekenprijs staan in de beleidsbrief niet veel bijzonderheden. Inmiddels is het voorontwerp van decreet echter bekend. Voor de bibliotheken blijft de maximale korting 15 procent, zoals in het oorspronkelijke voorstel van Boek.be. Ook voor leesbevordering vinden we de bijzonderheden niet in de beleidsbrief, maar elders. Hier verwijst de minister naar het meerjarenplan van Iedereen Leest – voorheen Stichting Lezen.

Dat er gewerkt wordt aan een conceptnota cultureel erfgoed is bekend: zowat de hele sector werd het voorbije jaar opgetrommeld om mee te werken in focusgroepen. Het is uitkijken naar het sectormoment op 22 januari. De conceptnota moet allicht op korte termijn uitmonden in een voorontwerp van decreet. Alvast het consulentschap en de regie van het depotbeleid zouden naar Vlaanderen komen. De minister wil een netwerkmodel, wat niet uitsluit dat de provincies ook in de toekomst nog fysieke erfgoeddepots blijven beheren.

Nieuw is dat er ook een visienota E-cultuur en digitalisering komt. De timing daarvan is onzeker: de visienota zou input moeten leveren voor het nieuwe cultureel-erfgoeddecreet, maar zou pas eind 2016 opstarten. Of ze allemaal opgenomen zullen worden in deze visienota, is niet duidelijk, maar de beleidsbrief bevat heel wat voorstellen die hierin zouden passen. Zo is er het pilootproject rond de deponeering van digitale publicaties waar de Vlaamse Erfgoedbibliotheek samen met partners aan werkt. VIAA zou volgens de beleidsbrief structureel gefinancierd worden, wat eindelijk een eind zou maken aan de potsierlijke vertoning dat het instituut voor digitale archivering in Vlaanderen telkens opnieuw naar middelen op zoek moet voor een volgende werkingsjaar.

Ook het expertisecentrum digitaal erfgoed PACKED blijft een centrale speler. Over de provinciale digitale (erfgoed)structuur spreekt de minister zich niet duidelijk uit. Hij erkent alvast het belang van de digitale erfgoeddatabanken (Erfgoedplus, Erfgoed in zicht): "cruciaal voor de uitbouw van een geïntegreerde erfgoedinventaris in Vlaanderen".

De minister bevestigt dat LOCUS/Bibnet moet focussen op de digitale uitdagingen. Verderop in zijn brief laat hij dan toch weer een opening voor een verbreding van de opdracht, als hij schrijft dat hij ook wil inzetten op ruimere inhoudelijke ondersteuning voor het lokale en regionale cultuurbeleid. Dat er een eengemaakt Vlaams bibliotheeksysteem komt, lijkt inmiddels een uitgemaakte zaak. Het traject start in 2016.

Het lokaal cultuurbeleid wordt in hoofdzaak een opdracht voor de lokale besturen, waarbij Vlaanderen alleen nog zal ondersteunen. Dat leidt tot dubbelzinnige uitspraken over monitoring. Zo bevestigt de minister het belang van een goede opvolging en verwijst hij naar de presentatie van BIOS3 op *Informatie aan Zee*, maar kondigt hij tegelijkertijd een oefening aan om de lokale monitoring van het vrijetijdsbeleid vorm te geven. Die oefening zal vertrekken vanuit de lokale informatiebehoefte.

De beleidsbrief maakt gewag van een nota over cultuurparticipatie en een witboek alternatieve financiering die binnenkort beschikbaar zouden moeten zijn. Het witboek bouwt onder meer voort op de toolboxes 'Europese Fondsen' (<https://cjsm.be/cultuur/creative-europe>) en 'Vele Kleintjes' (<http://www.velekleintjes.be/>). Een decreet regionaal cultuurbeleid wordt in het vooruitzicht gesteld, maar de realisatie daarvan is allicht voor later in de beleidsperiode. Samenwerking, afstemming en schaalvergroting zijn termen die geregeld terugkeren en belangenbehartiging blijft "een waardevolle opdracht die door de sector zelf georganiseerd moet worden". ■■

Uit de beleidsbrief van minister Homans blijkt dat de professionalisering van het Vlaamse archiefbeleid wordt doorgezet. De klemtoon daar ligt op de depotproblematiek. De minister wijst vooral op de winst die geboekt kan worden door archief te vernietigen zodra dat mogelijk is. Het project Digitaal Archief Vlaanderen wordt voortgezet.

- > **Beleidsbrieven:** <http://tinyurl.com/beleidsbrieven2015>
- > **Voorontwerp decreet gereglementeerde boekenprijs:** <http://www.svengatz.be/nieuws/>